

ЛЬВІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ДАНИЛА ГАЛИЦЬКОГО
Кафедра пропедевтики внутрішньої медицини

ЗАТВЕРДЖУЮ

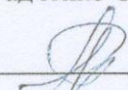

Перший проректора з науково-педагогічної роботи

Доцент Ірина СОЛОНИНКО

2023 р.

**НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА ДИСЦИПЛІНИ ЗА ВИБОРОМ
ВБ1.33 «ЛІКАРСЬКА ЕТИКА»**
підготовки фахівців другого (магістерського) рівня вищої освіти
кваліфікації освітньої «Магістр стоматології»
кваліфікації професійної «Лікар»
галузі знань 22 «Охорона здоров'я»
спеціальності 221 «Стоматологія»

<p>Обговорено та ухвалено на методичному засіданні кафедри пропедевтики внутрішньої медицини Протокол № 1 від « 30 » 08 2023 р. Завідувач кафедри проф. Дутка Р.Я.</p> 	<p>Затверджено профільною методичною комісією з терапевтичних дисциплін Протокол № 4 від « 14 » 09 2023 р. Голова профільної методичної ради проф. Радченко О.М.</p>
---	---

РОЗРОБНИКИ ПРОГРАМИ:

канд. мед. наук, доцент кафедри пропедевтики внутрішньої медицини Львівського національного медичного університету імені Данила Галицького Дроник І. С.

канд. мед. наук, доцент кафедри пропедевтики внутрішньої медицини Львівського національного медичного університету імені Данила Галицького Івасівка Р.С.

канд. мед. наук, доцент кафедри пропедевтики внутрішньої медицини Львівського національного медичного університету імені Данила Галицького Новосад А. Б.,

РЕЦЕНЗЕНТ : зав. кафедри інфекційних хвороб, доктор мед. наук, професор Зінчук О.М._

**Зміни та доповнення до Робочої програми навчальної дисципліни
«Лікарська етика» на 2023-2024 н.р.**

№ з/п	Зміст внесених змін (доповнень)	Дата та номер протоколу засідання кафедри	Примітки
1.	Згідно Наказу ректора №1793-з від 12.06.2023 р. «Про реалізацію Плану заходів Національної стратегії зі створення безбар'єрного простору в Україні на період до 2030 р.» внесені зміни у тематичний план самостійної роботи студентів	Протокол № 1 засідання кафедри від 30. 08. 2023 р.	Затверджено профільною методичною радою з терапевтичних дисциплін. Протокол № 4 від 14.09. 2023 р.

Завідувач кафедри пропедевтики
внутрішньої медицини

проф. Р.Я. Дутка

ВСТУП

Програма вивчення навчальної дисципліни за вибором «Лікарська етика» написана відповідно до Стандарту вищої освіти другого (магістерського) рівня галузі знань 22 «Охорона здоров'я» спеціальності 221 «Стоматологія» освітньої програми магістра стоматології.

Опис навчальної дисципліни (анотація)

Відповідно до навчального плану, дисципліна за вибором «Лікарська етика» може бути обрана студентом для вивчення в I або II семестрі. Знання основних етичних принципів діяльності лікаря формує засади для наступного вивчення студентом усіх клінічних дисциплін, закладає основи професійно вірного спілкування з хворою людиною та визначає подальші професійні стосунки майбутнього лікаря як під час навчання, так і при виконанні ним лікувальної, наукової, дослідницької та інших видів діяльності.

«Лікарська етика» є вибірковою дисципліною для студентів спеціальності 221 «Стоматологія».

Організація навчального процесу здійснюється за вимогами Європейської кредитно-трансферної системи.

Структура навчальної дисципліни	Кількість кредитів, годин, з них			Рік навчання семестр	Вид контролю	
	Всього	Аудиторних				СРС
		Лекцій (годин)	Практичних занять (год.)			
Назва дисципліни: лікарська етика	3,5 кредитів / 105 год.	10	30	65	1 рік навчання I або II	залік

1. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ.

1.1. Метою лікарської етики є істотне поглиблення та вдосконалення норм і правил поведінки медичних працівників.

1.2. Завдання етики в медицині:

- Розуміння ролі, місця і значення лікарської етики в структурі сучасних медичних дисциплін.
- Демонструвати володіння морально-деонтологічними принципами медичного фахівця та вміння застосовувати їх у конкретних професійних ситуаціях.
- Трактувати ключові питання правових та етичних аспектів медичної діяльності лікаря.

1.3. Компетентності та результати навчання, формуванню яких сприяє дисципліна, (взаємозв'язок з нормативним змістом підготовки здобувачів вищої освіти, сформульованим у термінах результатів навчання у Стандарті).

Згідно з вимогами стандарту дисципліна забезпечує набуття студентами **компетентностей**:

Інтегральна компетентність – Здатність розв'язувати складні задачі, тому числі дослідницького та інноваційного характеру у сфері медицини. Здатність продовжувати навчання з високим ступенем автономії.

- **Загальні:**

ЗК1 Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК3 Здатність застосовувати знання у практичній діяльності.

ЗК4 Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК6 Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.

ЗК7 Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК8 Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.

ЗК9 Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК 10 Здатність бути критичним і самокритичним.

ЗК 11 Здатність працювати в команді.

ЗК 13 Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.

ЗК 14 Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

- **спеціальні (фахові, предметні):**

ФК 1 Спроможність збирати медичну інформацію про пацієнта і аналізувати клінічні дані.

ФК 11 Спроможність до визначення тактики, методів та надання екстреної медичної допомоги.

ФК 15 Опрацювання державної, соціальної та медичної інформації.

Програмні результати навчання

ПРН 16. Формувати цілі та визначати структуру особистої діяльності на підставі результату аналізу певних суспільних та особистих потреб.

ПРН 17. Дотримуватися здорового способу життя, користуватися прийомами саморегуляції та самоконтролю.

ПРН 18. Усвідомлювати та керуватися у своїй діяльності громадянськими правами, свободами та обов'язками, підвищувати загальноосвітній культурний рівень.

ПРН 19. Дотримуватися вимог етики, біоетики та деонтології у своїй фаховій діяльності.

ПРН 20. Організувати необхідний рівень індивідуальної безпеки (власної та осіб, про яких піклується) у разі виникнення типових небезпечних ситуацій в індивідуальному полі діяльності.

Деталізація компетентностей відповідно до дескрипторів НРК у формі «*Матриці компетентностей*».

Матриця компетентностей

№ з/п	Компетентність	Знання	Уміння	Комунікація	Автономія та відповідальність
ЗК1	Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.	Знати способи аналізу, синтезу та подальшого сучасного навчання.	Вміти проводити аналіз інформації, приймати обґрунтовані рішення, вміти придбати сучасні знання.	Встановлювати відповідні зв'язки для досягнення цілей.	Нести відповідальність за своєчасне набуття сучасних знань
ЗК3	Здатність застосовувати знання у практичній діяльності.	Мати спеціалізовані концептуальні знання, набуті у процесі навчання.	Вміти розв'язувати складні задачі і проблеми, які виникають у професійній діяльності.	Зрозуміле і недвозначне донесення власних висновків, знань та пояснень, що їх обґрунтовують, до фахівців та нефахівців.	Відповідати за прийняття рішень у складних умовах
ЗК4	Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово	Мати досконалі знання державної мови	Вміти застосовувати знання державної мови, як усно так і письмово	Використовувати при фаховому та діловому спілкуванні та при підготовці документів державною мовою.	Нести відповідальність за вільне володіння державною мовою, за розвиток професійних знань.

ЗК6	Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.	Мати глибокі знання в галузі інформаційних і комунікаційних технологій, що застосовуються у професійній діяльності.	Вміти використовувати інформаційні та комунікаційні технології у професійній галузі, що потребує оновлення та інтеграції знань.	Використовувати інформаційні та комунікаційні технології у професійній діяльності.	Нести відповідальність за розвиток професійних знань та умінь.
ЗК7	Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.	Мати глибокі знання із структури професійної діяльності.	Вміти здійснювати професійну діяльність, що потребує оновлення та інтеграції знань.	Здатність ефективно формувати комунікаційну стратегію у професійній діяльності.	Нести відповідальність за професійний розвиток, здатність до подальшого професійного навчання з високим рівнем автономності.
ЗК8	Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.	Знати види та способи адаптації, принципи дії в новій ситуації.	Вміти застосувати засоби саморегуляції, вміти пристосовуватися до нових ситуацій (обставин) життя та діяльності.	Встановлювати відповідні зв'язки для досягнення результату.	Нести відповідальність своєчасне використання методів саморегуляції
ЗК9	Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми	Знати обов'язки та шляхи виконання поставлених завдань.	Вміти визначити мету та завдання бути наполегливим та сумлінним при виконання обов'язків.	Встановлювати міжособистісні зв'язки для ефективного виконання завдань та обов'язків.	Відповідати за якісне виконання поставлених завдань.
ЗК10	Здатність бути критичним і самокритичним	Знати тактики та стратегії спілкування, закони та способи комунікативної поведінки.	Вміти приймати обґрунтоване рішення, обирати способи та стратегії спілкування для забезпечення ефективної командної роботи.	Вміти приймати обґрунтоване рішення, обирати способи та стратегії спілкування для забезпечення ефективної командної роботи.	Нести відповідальність за вибір та тактику способу комунікації.
ЗК11	Здатність працювати в команді.				
ЗК13	Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.	Знати свої соціальні та громадські права та обов'язки.	Формувати свою громадянську свідомість, вміти діяти відповідно до неї.	Здатність донести свою громадську та соціальну позицію.	Відповідати за свою громадянську позицію та діяльність.
ЗК14	Здатність реалізувати свої права і				

	обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.				
--	--	--	--	--	--

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності

ФК1	Спроможність збирати медичну інформацію про пацієнта і аналізувати клінічні дані	Знати алгоритм опитування хворого	Вміти провести розпитування хворого та виділити основні скарги, оцінити загальний стан пацієнта	Дотримуватись вимог етики, біоетики та деонтології у своїй фаховій діяльності	Відповідати за якісне виконання поставлених завдань
ФК11	Спроможність до визначення тактики, методів та надання екстреної медичної допомоги	Знати методи оцінювання показників якості діяльності.	Вміти надавати необхідну допомогу згідно стандарту	Обґрунтовано проводити маніпуляції з надання допомоги та оцінювати результати медичних маніпуляцій	Нести відповідальність за розвиток професійних знань та умінь.
ФК15	Опрацювання державної, соціальної та медичної інформації	Знати методи опрацювання державної, соціальної, медичної інформації	Вміти аналізувати та оцінювати державну, соціальну, медичну інформацію	Використовувати стандартні підходи до оцінки інформації, використовувати комп'ютерні інформаційні технології	Відповідати за опрацювання державної, соціальної, медичної інформації

Програмні результати навчання

ПРН16	Формувати цілі та визначати структуру особистої діяльності на підставі результату аналізу певних суспільних та особистих потреб.	Знати методи опрацювання державної, соціальної, медичної інформації	Вміти аналізувати та оцінювати державну, соціальну, медичну інформацію	Використовувати стандартні підходи до оцінки інформації, використовувати комп'ютерні інформаційні технології	Відповідати за опрацювання державної, соціальної, медичної інформації
ПРН17	Дотримуватися здорового способу життя, користуватися	Знати як дотримуватися здорового способу життя,	Вміти дотримуватися здорового способу життя,	Використовувати принципи здорового способу життя, прийоми	Відповідати за дотримання здорового способу життя,

	прийомами саморегуляції та самоконтролю.	користуватися прийомами саморегуляції та самоконтролю.	користуватися прийомами саморегуляції та самоконтролю.	саморегуляції та самоконтролю.	користування прийомами саморегуляції та самоконтролю.
ПРН18	Усвідомлювати та керуватися у своїй діяльності громадянськими правами, свободами та обов'язками, підвищувати загальноосвітній культурний рівень.	Знати як керуватися у своїй діяльності громадянськими правами, свободами та обов'язками, підвищувати загальноосвітній культурний рівень.	Вміти керуватися у своїй діяльності громадянськими правами, свободами та обов'язками, підвищувати загальноосвітній культурний рівень.	Використовувати у своїй діяльності громадянські права, свободи та обов'язки, підвищувати загальноосвітній культурний рівень.	Відповідати за керування у своїй діяльності громадянськими правами, свободами та обов'язками, підвищувати загальноосвітній культурний рівень.
ПРН19	Дотримуватися вимог етики, біоетики та деонтології у своїй фаховій діяльності.	Знати як дотримуватися вимог етики, біоетики та деонтології у своїй фаховій діяльності.	Вміти дотримуватися вимог етики, біоетики та деонтології у своїй фаховій діяльності.	Використовувати у своїй діяльності дотримання вимог етики, біоетики та деонтології у своїй фаховій діяльності.	Відповідати за дотримання вимог етики, біоетики та деонтології у своїй фаховій діяльності.
ПРН20		Знати методи оцінювання показників якості діяльності.	Вміти надавати необхідну допомогу згідно стандарту	Обґрунтовано проводити маніпуляції з надання допомоги та оцінювати результати медичних маніпуляцій	Нести відповідальність за розвиток професійних знань та умінь.

2. ІНФОРМАЦІЙНИЙ ОБСЯГ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

На вивчення дисципліни відводиться 3,5 кредити ЄКТС

105 год.

3. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ЛІКАРСЬКА ЕТИКА»

№ з/п	Тема	Лекції	Практичні заняття	Самостійна робота студентів	
				СРС	Індивідуальна робота
		2	3	4	5
1.	Визначення понять медична етика та медична деонтологія, розкриття предмета їх вивчення та кола проблем.	2	2	4	Робота із літературою та іншими джерелами інформації
2.	«Клятва Гіппократа»: історія виникнення та подальша модифікація.		2	5	
3.	Основні типи взаємовідносин між лікарем і пацієнтом. Міжнародні документи, що регламентують права пацієнта.	2	2	4	

4.	Ятрогенії, основні їх причини, наслідки та профілактика.		2	5	
5.	Лікарська таємниця: визначення, сутність.	2	2	4	
6.	Основні правові документи, які гарантують дотримання лікарської таємниці в Україні та світі.		2	5	
7.	Лікарські помилки: визначення, сутність, види лікарських помилок.	2	2	4	
8.	Поняття про лікарські правопорушення та юридична відповідальність за них.		2	4	
9.	Біомедична етика в сучасному суспільстві, її предмет, статус і коло проблем.		2	4	
10.	Деонтологічні аспекти захисту права на життя: штучне запліднення, аборти, трансплантологія, використання стовбурових клітин.	2	2	4	
11.	Етичні проблеми технологій, штучно підтримуючих життя.		2	5	
12.	Деонтологічна проблема права пацієнта на смерть: поняття про евтаназію активну та пасивну, морально-деонтологічні погляди на суїцид.		2	4	
13.	Статус мертвого тіла в медицині.		2	4	
14.	Основні деонтологічні підходи в онкології, психіатрії, геронтології.		2	4	
15.	Деонтологічні аспекти взаємовідносин лікаря з хворими на життєво небезпечні інфекційні захворювання.		2	5	
	Всього годин - 105	10	30	65	

4. ЗМІСТ ПРОГРАМИ «ЛІКАРСЬКА ЕТИКА»

1. Визначення понять медична етика та медична деонтологія, розкриття предмета їх вивчення та кола проблем. Визначення медичної етики та її складової - медичної деонтології. Етичні закони та позиції у медицині. Сутність професійної моралі лікаря у сучасному суспільстві. Поняття про морально-етичне та правове регулювання діяльності медичних працівників. Офіційні документи, які регламентують роботу лікаря. Морально-правові аспекти проведення клінічних експериментів і досліджень.
2. «Клятва Гіппократа»: історія виникнення та подальша модифікація.
3. Основні типи взаємовідносин між лікарем і пацієнтом. Міжнародні документи, що регламентують права пацієнта. основні моделі взаємовідносин між лікарем і пацієнтом - патерналістська та автономна, модель «послабленого патерналізму». Проблема «дистанціювання» та субординації лікаря і пацієнта у медичній практиці. Лісабонська та Гельсінкська декларації прав пацієнта. Принцип «інформованої згоди» і «співробітництва» лікаря та хворого. моральні дії лікаря в умовах залежності від нього життя та здоров'я пацієнта. Поняття про ятрогенії, основні їх причини та наслідки. Проблема проведення «сліпих» клінічних досліджень у сучасній медицині.

4. Ятрогенії, основні їх причини, наслідки та профілактика. Ятрогенне захворювання, як наслідок некомпетентності медичного персоналу чи надмірної психічної лабільності пацієнта.
5. Лікарська таємниця: визначення, сутність, основні правові документи, які гарантують дотримання лікарської таємниці в Україні та світі. Визначення та сутність лікарської таємниці, історія її становлення - від Давньої Індії до сучасної України.
6. Основні правові документи, які гарантують дотримання лікарської таємниці в Україні та світі.
7. Лікарські помилки: визначення, сутність, види лікарських помилок. Поняття про лікарські правопорушення та юридична відповідальність за них. Сутність поняття «лікарська помилка», різновиди й основні причини лікарських помилок. Свобода та відповідальність у професійній діяльності лікаря. Моральна та юридична свобода лікаря: право на ризик. Профілактика ризику та терапевтичних помилок. Моральний вибір: проблема цілі та засобу її досягнення у медичній практиці.
8. Поняття про лікарські правопорушення, посадові злочини та відповідальність за них.
9. Біомедична етика в сучасному суспільстві, її предмет, статус і коло проблем. Біоетика та біомедична етика. Співвідношення екологічної етики, біоетики, медичної етики та деонтології. Дія принципів біомедичної етики на експериментальні дослідження лікувального та нелікувального характеру та сучасні біотехнології. Етичне осмислення проблем генної інженерії. Клонування та його етичні наслідки. Етичні аспекти ставлення до новонароджених із дефектами розвитку. Моральні аспекти проведення експериментів на людині, ембріонах, розумово та фізично відсталих особах.
10. Деонтологічні аспекти захисту права на життя: штучне запліднення, аборти, трансплантологія, використання стоволових клітин, етичні проблеми технологій, штучно підтримуючих життя. Проблема цінності людського життя. Право людини на життя. Моральні проблеми штучного запліднення, абортів і «сурогатного материнства». Морально-правові аспекти реаніматології та трансплантології: обмеження використання органів від живих донорів, різні моделі забору органів від померлих донорів, ксенотрансплантація - за та проти. Моральна оцінка процедур отримання й уведення в організм ембріональних стоволових клітин людини.
11. Етичні проблеми технологій, штучно підтримуючих життя.
12. Деонтологічна проблема права пацієнта на смерть: поняття про евтаназію активну та пасивну, морально-деонтологічні погляди на суїцид, статус мертвого тіла в медицині. Проблеми суїциду та евтаназії.
13. Статус мертвого тіла в медицині, ставлення з боку лікаря до померлої людини. Етичні аспекти поводження з видаленими частинами людського тіла.
14. Основні деонтологічні підходи в онкології, психіатрії, геронтології.
15. Деонтологічні аспекти взаємовідносин лікаря з хворими на життєво небезпечні інфекційні захворювання.

Тематичний план лекцій

№ з/п	РАЗОМ	30
1.	Визначення понять медична етика та медична деонтологія, розкриття предмета їх вивчення та кола проблем. «Клятва Гіппократа»: історія виникнення та подальша модифікація.	2
2.	Основні типи взаємовідносин між лікарем і пацієнтом. Міжнародні документи, що регламентують права пацієнта. Ятрогенії, основні їх причини, наслідки та профілактика.	2
3.	Лікарська таємниця: визначення, сутність. Основні правові документи, які гарантують дотримання лікарської таємниці в Україні та світі.	2
4.	Лікарські помилки: визначення, сутність, види лікарських помилок. Поняття про лікарські правопорушення та юридична відповідальність за них. Біомедична етика в сучасному суспільстві, її предмет, статус і коло проблем.	2

5.	Деонтологічні аспекти захисту права на життя: штучне запліднення, аборти, трансплантологія, використання стовбурових клітин. Етичні проблеми технологій, штучно підтримуючих життя. Деонтологічна проблема права пацієнта на смерть: поняття про евтаназію активну та пасивну, морально-деонтологічні погляди на суїцид. Статус мертвого тіла в медицині. Основні деонтологічні підходи в онкології, психіатрії, геронтології. Деонтологічні аспекти взаємовідносин лікаря з хворими на життєво небезпечні інфекційні захворювання.	2
РАЗОМ		10

Тематичний план практичних занять

№ з/п	Тема практичного заняття	К-сть годин
1.	Визначення понять медична етика та медична деонтологія, розкриття предмета їх вивчення та кола проблем.	2
2.	«Клятва Гіппократа»: історія виникнення та подальша модифікація.	2
3.	Основні типи взаємовідносин між лікарем і пацієнтом. Міжнародні документи, що регламентують права пацієнта.	2
4.	Ятрогенії, основні їх причини, наслідки та профілактика.	2
5.	Лікарська таємниця: визначення, сутність.	2
6.	Основні правові документи, які гарантують дотримання лікарської таємниці в Україні та світі.	2
7.	Лікарські помилки: визначення, сутність, види лікарських помилок.	2
8.	Поняття про лікарські правопорушення та юридична відповідальність за них.	2
9.	Біомедична етика в сучасному суспільстві, її предмет, статус і коло проблем.	2
10.	Деонтологічні аспекти захисту права на життя: штучне запліднення, аборти, трансплантологія, використання стовбурових клітин.	2
11.	Етичні проблеми технологій, штучно підтримуючих життя.	2
12.	Деонтологічна проблема права пацієнта на смерть: поняття про евтаназію активну та пасивну, морально-деонтологічні погляди на суїцид.	2
13.	Статус мертвого тіла в медицині.	2
14.	Основні деонтологічні підходи в онкології, психіатрії, геронтології.	2
15.	Деонтологічні аспекти взаємовідносин лікаря з хворими на життєво небезпечні інфекційні захворювання.	2
РАЗОМ		30

Тематичний план самостійної роботи студентів

№ з/п	Тема	Кількість годин	Вид контролю
1.	Визначення понять медична етика та медична деонтологія, розкриття предмета їх вивчення та кола проблем.	5	Поточний контроль на практичних заняттях
2.	«Клятва Гіппократа»: історія виникнення та подальша модифікація.	5	-”-
	Основні типи взаємовідносин між лікарем і	5	-“-

3.	пацієнтом.		
4.	Міжнародні документи, що регламентують права пацієнта.	5	
5.	Ятрогенії, основні їх причини, наслідки та профілактика.	5	-“-
6.	Лікарська таємниця: визначення, сутність, основні правові документи, які гарантують дотримання лікарської таємниці в Україні та світі.	5	-“-
7.	Лікарські помилки: визначення, сутність, види лікарських помилок.	5	-“-
8.	Поняття про лікарські правопорушення та юридична відповідальність за них.	5	
9.	Біомедична етика в сучасному суспільстві, її предмет, статус і коло проблем.	5	-“-
10.	Деонтологічні аспекти захисту права на життя: штучне запліднення, аборти, трансплантологія.	3	-“-
11.	Поняття про стовбурові клітини, їх використання.	3	
12.	Деонтологічна проблема права пацієнта на смерть: поняття про евтаназію активну та пасивну. Морально-деонтологічні погляди на суїцид, статус мертвого тіла в медицині.	3	-“-
13.	Етичні проблеми технологій, штучно підтримуючих життя.	3	-”-
14.	Міжнародна класифікація функціонування, обмеження життєдіяльності та здоров'я, доказової реабілітації, забезпечення прав людини в психіатрії. Основні деонтологічні підходи в онкології, психіатрії, геронтології.	3	-”-
15.	Деонтологічні аспекти взаємовідносин лікаря з хворими на життєво небезпечні інфекційні захворювання.	3	-“-
РАЗОМ		65	

5. ПОТОЧНИЙ КОНТРОЛЬ ТА ОЦІНЮВАННЯ ПОТОЧНОЇ НАВЧАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Методи і форми контролю та оцінювання успішності студентів з дисципліни здійснюються відповідно до вимог програми та Інструкції щодо оцінювання навчальної діяльності студентів в умовах впровадження Європейської кредитно-трансферної системи організації навчального процесу, затвердженої МОЗ України (лист МОЗ України № 08.01-47/10395 від 15.04.2014).

У навчальний процес впроваджуються нові методичні прийоми з урахуванням сучасних досягнень педагогічної науки. Під час проведення практичних занять використовуються інтерактивні методи навчання. Зокрема, для відпрацювання професійних вмінь на навичок залучаються клінічні задачі, кейс-метод, метод клінічних ігор, мозкового штурму тощо. При оцінюванні знань студентів перевага надається стандартизованим методам контролю: тестування (усне, письмове, комп'ютерне), структуровані письмові роботи, структурований контроль практичних навичок.

Під час оцінювання засвоєння кожної теми за поточну навчальну діяльність студенту виставляються оцінки за 4-ри бальною шкалою з урахуванням затверджених критеріїв оцінювання. Форми оцінювання поточної навчальної діяльності є стандартизованими і включають контроль теоретичної та практичної підготовки.

Оцінка «відмінно» виставляється у випадку, коли студент знає зміст заняття та лекційний

матеріал у повному обсязі, ілюструючи відповіді різноманітними прикладами: дає вичерпно точні та ясні відповіді без будь-яких навідних питань; викладає матеріал без помилок і неточностей; вільно вирішує задачі та виконує практичні завдання різного ступеню складності.

Оцінка «добре» виставляється за умови, коли студент знає зміст заняття та добре його розуміє, відповіді на питання викладає правильно, послідовно та систематично, але вони не є вичерпними, хоч на додаткові питання студент відповідає без помилок; вирішує всі задачі і виконує практичні завдання, відчуваючи складнощі лише у найважчих випадках.

Оцінка «задовільно» ставиться студентові на основі його знань всього змісту заняття та при задовільному рівні його розуміння. Студент спроможний вирішувати видозмінені (спрощені) завдання за допомогою навідних питань; вирішує задачі та виконує практичні навички, відчуваючи складнощі у простих випадках; не спроможний самостійно систематично викласти відповідь, але на прямо поставлені запитання відповідає правильно.

Оцінка «незадовільно» виставляється у випадках, коли знання і вміння студента не відповідають вимогам «задовільної» оцінки.

Форма підсумкового контролю відповідно до навчального плану – залік .

6, Загальна система оцінювання з дисципліни

Максимальна кількість балів, яку може набрати студент за поточну навчальну діяльність при вивченні дисципліни становить 200 балів.

Мінімальна кількість балів, яку повинен набрати студент за поточну навчальну діяльність для зарахування дисципліни становить 120 балів.

Розрахунок кількості балів проводиться на підставі отриманих студентом оцінок за традиційною шкалою під час вивчення дисципліни впродовж семестру, шляхом обчислення середнього арифметичного (СА), округленого до двох знаків після коми. Отримана величина конвертується у бали за багатобальною шкалою таким чином:

$$X = CA \times 200 / 5$$

Для зручності наведено таблицю перерахунку за 200-бальною шкалою:

Таблиця 1

4-бальна шкала	200-бальна шкала	4-бальна шкала	200-бальна шкала	4-бальна шкала	200-бальна шкала	4-бальна шкала	200-бальна шкала
5	200	4.45	178	3.92	157	3.37	135
4.97	199	4.42	177	3.89	156	3.35	134
4.95	198	4.4	176	3.87	155	3.32	133
4.92	197	4.37	175	3.84	154	3.3	132
4.9	196	4.35	174	3.82	153	3.27	131
4.87	195	4.32	173	3.79	152	3.25	130
4.85	194	4.3	172	3.77	151	3.22	129
4.82	193	4.27	171	3.74	150	3.2	128
4.8	192	4.24	170	3.72	149	3.17	127
4.77	191	4.22	169	3.7	148	3.15	126
4.75	190	4.19	168	3.67	147	3.12	125
4.72	189	4.17	167	3.65	146	3.1	124
4.7	188	4.14	166	3.62	145	3.07	123
4.67	187	4.12	165	3.57	143	3.02	121
4.65	186	4.09	164	3.55	142	3	120
4.62	185	4.07	163	3.52	141	Менше 3	Недостатньо
4.6	184	4.04	162	3.5	140		
4.57	183	4.02	161	3.47	139		
4.52	181	3.99	160	3.45	138		
4.5	180	3.97	159	3.42	137		
4.47	179	3.94	158	3.4	136		

Бали з дисципліни незалежно конвертуються як в шкалу ECTS, так і в 4-бальну шкалу. Бали шкали ECTS у 4-бальну шкалу не конвертуються і навпаки.

Бали студентів, які навчаються за однією спеціальністю, з урахуванням кількості балів, набраних з дисципліни ранжуються за шкалою ECTS таким чином:

Таблиця 2

Оцінка ECTS	Статистичний показник
A	Найкращі 10 % студентів
B	Наступні 25 % студентів
C	Наступні 30 % студентів
D	Наступні 25 % студентів
E	Останні 10 % студентів

Оцінка ECTS у традиційну шкалу не конвертується, оскільки шкала ECTS та чотирибальна шкала незалежні.

Об'єктивність оцінювання навчальної діяльності студентів перевіряється статистичними методами (коефіцієнт кореляції між оцінкою ECTS та оцінкою за національною шкалою).

6. МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

1. Івасівка Р.С. Деонтологія в медицині: навчальний посібник. Львів, 2023, 115 с.
2. Яворський О.Г. DVD-фільм «Огляд хворого. Основи медсестринської справи» (у 2-х частинах) / Яворський О.Г., аудіо- та відеоматеріали, 2013.
3. Кейс для поточного контролю:
 - 3.1. Перелік питань за темою практичного заняття.
 - 3.2. Тестові завдання для контролю початкового рівня знань.
 - 3.3. Ситуаційні задачі для контролю кінцевого рівня знань .

7. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна:

1. Івасівка Р.С. Деонтологія в медицині: навчальний посібник. Львів, 2023, 115 с.
2. Деонтологія в медицині / Ковальова О., Сафаргаліна-Корнілова Н.А., Герасимчук Н.М. – Київ: Медицина, 2018 р. – 240 с.
3. Медична етика і деонтологія: навч. посібник для самостійної роботи та дистанційного навчання студентів / Укл. Л. В. Гуліна, О. О. Зендик, Н. М. Козік – Чернівці: Чернівецький нац. ун-т, 2021 – 110 с.
4. Основи деонтології: навчальний посібник [Електронний ресурс] / укл. Ю.В. Копочинська, С.Б.Латенко; КПІ ім. Ігоря Сікорського. – Електронні текстові дані (558 КБ). – Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2019. – 87 с.

Додаткова:

Consequentialism and the Law in Medicine / Professor Julian Savulescu and Professor Dominic Wilkinson. – Oxford (UK): Oxford University Press, 2019.

Clare Dyer, “‘Arrogant’ surgeon fined for writing his initials on patients’ livers’ (2018) BMJ360:k200 <<https://www.bmj.com/content/360/bmj.k200>> accessed 24 April 2018 [PubMed]

I Persson and JSavulescu, ‘Conjoined Twins’ in H.LaFollette (Ed), International Encyclopedia of Ethics (Wiley, forthcoming, Online in 2017. 2nd print edition, 2021)

Material for this section on Charlie Gard is drawn from DWilkinson and JSavulescu, Ethics, conflict and medical treatment for children: from disagreement to dissensus (Elsevier2018) (Forthcoming) [PubMed]

J Savulescu, ‘Is it in Charlie Gard’s best interest to die?’ (2017) TL389:1868–1869 [PubMed]

RD Truog RD, ‘The United Kingdom Sets Limits on Experimental Treatments: The Case of Charlie Gard (2017) JAMA; JSavulescu and PSinger, ‘Charlie Gard: Why Donald Trump and the Pope are Right’, (ABC Online,

14July2017) <<http://www.abc.net.au/news/2017-07-13/charlie-gard-donald-trump-and-the-pope-are-right/8706390>> accessed 28 July 2017.

D Wilkinson, SPetrou and JSavulescu, 'Rationing potentially inappropriate treatment in newborn intensive care in developed countries' (2017) SFNM, 23;1, 52–58 [PubMed].

Методичні розробки практичних занять.

Періодичні видання за тематикою (перелік систематично оновлюється та надається студентам).

Інтернет-ресурси:

https://www.youtube.com/watch?v=LUIBxdd_KQ